

پزشکی قانونی درباره مرگ‌های بر اثر مسمومیت در ۶ ماهه نخست امسال هشدار داد

مرگ‌های سمی

در این روزهایی که کرونا بی‌رحمانه قربانی می‌گیرد، انتشار آمار پزشکی قانونی درباره قربانیان مسمومیت نشان داد، فقط نباید از این ویروس منحوس ترسید. به خصوص این‌که در نیمه دوم سال باروند افزایشی قربانیان گازگرفتگی، شمار جان‌باختگان افزایش خواهد یافت. آن‌طور که کارشناسان پزشکی قانونی می‌گویند بی‌اطلاعی و سهل‌انگاری یکی از دلایل فوت هموطنان بر اثر مسمومیت است. خب در ابتدا آمار قربانیان را بر اساس اعلام سازمان پزشکی قانونی مرور می‌کنیم؛ در پنج ماهه نخست سال جاری، ۹۷۲ نفر (شامل ۶۱۶ مرد و ۳۵۶ زن) بر اثر مسمومیت در کشور جان خود را از دست دادند، این تعداد در مدت مشابه سال قبل که ۹۲۷ نفر بود افزایشی ۴/۹ درصدی را نشان می‌دهد. تلفات مسمومیت که شامل مواردی همچون مسمومیت با گاز منواکسیدکربن، مسمومیت دارویی یا مسمومیت با سم (قرص برنج، سیانور، سرب و...) است که بیشترین آن با ۵۶۹ فوتی مربوط به مسمومیت با سم بوده است.

امیرعلی
حقیقت‌طلب

تپش

از مهم‌ترین عوامل تولید و انتشار گاز کشنده منواکسیدکربن است. لازم است قبل از نصب بخاری یا آبگرمکن و پکیج از باز بودن مسیر دودکش‌های داخل دیوار اطمینان حاصل شود. برای این کار می‌توان از سطح پشت بام یک وزنه کوچک را با ریسمان به داخل دودکش فرستاده و اگر تا انتها پایین آمد نشان دهنده باز بودن مسیر است. ملکی با تاکید بر این‌که باید از مکش مناسب دودکش‌ها اطمینان حاصل کرد، گفت: به همین منظور می‌توان تکه‌ای کاغذ روشن کرده و آن را مقابل ورودی دودکش روی دیوار قرار داد. اگر دودکش بخاری صحیح کار کند باید شعله به سمت داخل دودکش کشیده شود. بهترین نشانه برای کارکرد صحیح دودکش‌ها این است که بدنه آنها همواره باید داغ باشد. سرد بودن دودکش بخاری، زمانی که روشن است و همچنین زردنارنجی بودن شعله بخاری از نشانه‌های تولید این گاز خطرناک است که باید بررسی شود.

قاتل خاموش

هر ساله با شروع فصل سرما و استفاده هموطنان از وسایل گرمایشی شاهد افزایش قربانیان گازگرفتگی در کشور هستیم. در پنج ماهه امسال از کل تلفات مسمومیت، ۱۶۴ نفر شامل ۱۱۸ مرد و ۴۶ زن بر اثر مسمومیت با گاز جان باختند در حالی که این رقم در مدت مشابه سال قبل ۲۳۵ مورد بوده است؛ در این مدت آمار تلفات مسمومیت با گاز منواکسیدکربن ۳۰/۲ درصد کمتر شده است. در تلخ‌ترین حادثه گازگرفتگی پنج ماهه نخست امسال، ۱۱ نفر از اعضای یک خانواده جان خود را از دست دادند. سه نفر از اعضای خانواده مهمان خانه پدر بزرگ بودند که به علت گازگرفتگی، همگی همراه پدر بزرگ جان باختند.

جلال ملکی، سخنگوی سازمان آتش‌نشانی تهران در این باره می‌گوید: انواع بخاری‌های گازی، نفتی، شومینه، پکیج، آبگرمکن و... می‌تواند به تولید منواکسیدکربن و گازگرفتگی منجر شود. حتی خودرویی که به مدت طولانی در محیط بسته روشن بماند می‌تواند باعث تولید این گاز کشنده شود. این گاز به دلیل کاهش اکسیژن در محیط به وجود می‌آید، یعنی اگر در محیطی که یک وسیله شعله دار وجود دارد و راه مناسبی برای ورود هوا نباشد به زودی در آن محل گاز منواکسیدکربن تولید و منتشر می‌شود. از اولین نشانه‌های مسمومیت با این گاز، ایجاد حالت ضعف و سستی در بدن و در ادامه سردرد، درد شکمی، سرگیجه، تهوع و استفراغ، ایجاد حالت دو بینی و تنفس‌های سریع و کوتاه است و اگر افراد کماکان در این محیط آلوده باقی بمانند در حالت تشنج، بیهوشی و حتی کما قرار گرفته و در نهایت مرگ آنها رقم می‌خورد.

وی ادامه داد: شهروندانی که در منازل خود از پکیج استفاده می‌کنند بهتر است از انواع فن‌دار آن استفاده کنند تا به وسیله آن، آلاینده‌ها به خارج هدایت شود. باید توجه داشت پکیج و آبگرمکن دیواری مقدار زیادی اکسیژن مصرف می‌کند و در صورت تامین نشدن هوای مناسب، به سرعت محیط را با کاهش اکسیژن مواجه می‌کند. از سوی دیگر نقص در سیستم دودکش‌ها

قرص مرگ

مسمومیت با سم بیشترین حجم تلفات در عنوان مسمومیت‌ها را در بر می‌گیرد. در پنج ماهه نخست امسال از کل موارد مسمومیت، ۵۶۹ نفر بر اثر مسمومیت با سم (قرص برنج، دفع آفات نباتی، جونده کش‌ها، سیانور، سرب و...) جان باخته‌اند که بیشترین حجم آن نیز مربوط به مسمومیت با قرص برنج است. همچنین از کل تلفات مسمومیت با سم در پنج ماه امسال، ۳۷۵ نفر مرد و ۱۹۴ نفر زن بودند.

اما آمار تلفات مسمومیت با قرص برنج که بیشترین میزان تلفات ناشی از سم را در بر می‌گیرد، در پنج ماهه امسال ۴۲۸ نفر بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۳۵ درصد بیشتر شده است. از این تعداد فوتی قرص برنج، ۲۸۳ نفر مرد و ۱۴۵ نفر زن بودند.

دکتر مریم اخگری، رئیس گروه کنترل و تضمین کیفیت دفتر امور آزمایشگاهی سازمان پزشکی قانونی کشور، با

اشاره به ساختار شیمیایی این سم مهلک گفت: قرص برنج ماده‌ای است که با ساختار شیمیایی فسفید آلومینیوم برای از بین بردن شته داخل برنج به ویژه در استان‌های شمالی کشور استفاده می‌شود اما به دلیل خطراتی که این ماده ایجاد می‌کند و نیز مرگ‌هایی که به دنبال داشته وزارت بهداشت ایران واردات این ماده را ممنوع کرد. قرص برنج (فسفید آلومینیوم) رنگ طوسی مایل به خاکی و اندازه نسبتاً بزرگی دارد که حتی مصرف نصف آن در مجاورت اسید معده، گاز بسیار سمی به نام فسفین ایجاد می‌کند که این گاز تنفس سلولی را در بدن مختل کرده و به مرگ فرد می‌انجامد. وی خاطرنشان کرد: در یکی از استان‌های شمالی کشور پرونده‌ای داشتیم که در یک انبار حجمی از برنج نگه داشته می‌شد و صاحب آن نیز برای جلوگیری از آفت برنج، داخل آن قرص برنج فسفید آلومینیوم قرار داده بود. ظاهراً این فرد مهمانانی داشته که به دلیل نبود جای کافی در منزل تعدادی از آنان را برای خواب به انبار آورده و آنجا خوابیده بودند اما

متأسفانه همه این افراد به دلیل اشتناق گاز متصاعد شده از قرص برنج موجود در انبار دچار مسمومیت شده و جان باختند. در پرونده‌ای دیگر نیز در یکی از استان‌های جنوبی کشور فردی برای از بین بردن حشرات خانه‌اش با این تصور اشتباه که قرص برنج آنها را نابود می‌کند، حدود ۷۰ قرص برنج را دور خانه‌اش پخش کرد و به همراه خانواده از خانه خارج شده بود اما متأسفانه این گاز از طریق درپچه‌های کولر در ساختمان پخش شده و موجب مسمومیت و مرگ ساکنان آن ساختمان شده بود.

در پنج ماهه نخست
سال جاری، ۹۷۲ نفر
(شامل ۶۱۶ مرد و ۳۵۶
زن) بر اثر مسمومیت
در کشور جان خود
را از دست دادند،
این تعداد در مدت
مشابه سال قبل که
۹۲۷ نفر بود افزایشی
۴/۹ درصدی را نشان
می‌دهد

